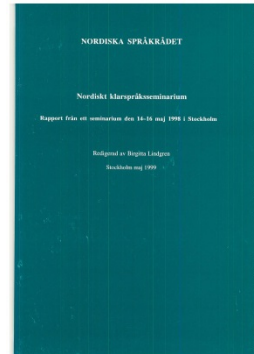

Klart språk i Norden

Titel: Förord
Forfatter: Birgitta Lindgren
Kilde: Klart språk i Norden, 1999, s. 4-6
URL: <http://ojs.statsbiblioteket.dk/index.php/ksn/issue/archive>

© Netværket for sprognævnene i Norden

Betingelser for brug af denne artikel

Denne artikel er omfattet af ophavsretsloven, og der må citeres fra den. Følgende betingelser skal dog være opfyldt:

- Citatet skal være i overensstemmelse med „god skik“
- Der må kun citeres „i det omfang, som betinges af formålet“
- Ophavsmanden til teksten skal krediteres, og kilden skal angives, jf. ovenstående bibliografiske oplysninger.

Søgbarhed

Artiklerne i denne udgivelse er skannet og OCR-behandlet. OCR står for 'optical character recognition' og kan ved tegngenkendelse konvertere et billede til tekst. Dermed kan man søge i teksten. Imidlertid kan der opstå fejl i tegngenkendelsen, og når man søger på fx navne, skal man være forberedt på at søgningen ikke er 100 % pålidelig.

FÖRORD

Den 14–16 maj 1998 avhölls i Stockholm ett seminarium om enkelt och begripligt myndighetsspråk – det som i Sverige har kommit att kallas ”klarspråk”. Seminariet arrangerades av *Nordiska språkrådet* i samarbete med *Klarspråksgruppen* vid det svenska regeringskansliet och språkexperterna där, och med särskilt stöd från Nordiska ministerrådet.

Syfte

Seminariet var avsett som ett arbetsseminarium och hade som syfte att knyta kontakter mellan deltagarna, som alla arbetar för klarspråk, och att förmedla information om vilka projekt som är på gång i de nordiska länderna och i viss utsträckning även utanför Norden. En representant för Plain English Campaign i Storbritannien, Martin Cutts, var inbjuden.

Bakgrund

Ett klart och enkelt språk i offentliga texter ger självklara vinster för såväl myndigheter som medborgare. Det ökar effektiviteten, rättssäkerheten och demokratin, och det sparar tid och pengar. Att skriva krångligt eller ”som man alltid gjort” är enkelt för de anställda, men det ger upphov till irritation och onödiga frågor från allmänheten. Att lära sig kommunicera effektivt kan vara svårt, men det ger också ökad arbetsglädje och kompetens. Klarspråksarbetet i Norden går ut på att ge nya förebilder, att förändra attityder och att få chefer att prioritera och stödja klarspråksarbete. Alla som arbetar med dessa frågor behöver jämföra sina erfarenheter och få nya kunskaper av varandra.

Även utanför Norden bedrivs ett liknande klarspråksarbete. I England t.ex. finns erfarenheter av ett tjugoårigt kampanjarbete för ett klarare myndighetsspråk, Plain English Campaign. Redan i början av 80-talet inleddes ett arbete med att göra om ca 170 000 myndighetsblanketter, vilket så småningom ledde till att 21 % av blanketterna kunde avskaffas och att 34 % fick en ny utformning. Den omedelbara vinsten för den brittiska staten uppskattades till 15 miljoner pund.

Innehåll

Följande frågor skulle belysas under seminariet:

det nordiska arbetet

- vilka är målgrupperna
- vilket är målet och innehållet i projekten
- hur tar man kontakt med beslutsfattarna och väcker intresset hos dessa, så att projekten kommer i gång

- hur organiserar man projekt
- vilka arbetsmetoder är lämpliga

påverkan från EU-texter

- hur påverkas det offentliga språket i Norden av EU-texter och hur beaktar man detta i projekten
- hur stor är risken att det stilideal med ett enklare och begripligare myndighetsspråk som man nu har runt om i Norden riskerar att gå förlorat under trycket av ett annat, ålderdomligare och krångligare stilideal i flera stora dominerande språk i EU
- kan det nordiska stilidealet påverka resten av EU

internationellt samarbete

- vad finns det att lära av internationella klarspråksprojekt
- vilka nätverk finns
- vilka former av samarbete är möjliga länderna emellan.

Klarspråkskristallen

Ett inslag i seminariet var utdelandet av priset Klarspråkskristallen 1998. Detta pris delas ut en gång om året av Klarspråksgruppen till en myndighet som nått goda resultat i sitt språkvårdsarbete. Priset skall uppmuntra myndigheter inom stat, kommun och landsting att använda ett klart och begripligt språk i sina texter. Klarspråkskristallen 1998 gick till Försäkringskassan i Västerås, och Lilla klarspråkskristallen gick till Patent- och registreringsverket, Bolagsavdelningen, och till Lars Bern, Naturhistoriska riksmuseet. I rapporten ingår artiklar som redovisar dessa myndigheters språkvårdsarbete.

Birgitta Lindgren
Nordiska språkrådet
rådssekreterare

Nordiska språkrådet är en samarbetsorganisation för språknämnderna i Norden.

Nordiska språkrådets uppgift är att främja den nordiska språkförståelsen, som är grunden för allt nordiskt samarbete, genom att bl.a. arrangera konferenser, medverka till utgivning av internordiska ordböcker och andra skrifter i ämnet samt stödja och sätta igång forskningsprojekt inom sitt intresseområde. Nordiska ministerrådet stödjer Nordiska språkrådet genom ett årligt anslag.

Klarspraksgruppen tillsattes av den svenska regeringen 1993 för att främja språkvårdsarbete hos myndigheterna.

Klarspraksgruppen förmedlar kunskaper och idéer från språkvårdsarbete som pågår hos svenska myndigheter och utomlands, arrangerar språkvårdsseminarier, håller föredrag hos myndigheter, medverkar vid internationella språkvårdskonferenser.

Adressuppgifter

Nordiska språkrådet	telefon	+47-22 42 05 70
Rikke Hauge	telex	+47-22 42 76 76
Postboks 8107 Dep	e-post	haug@sprakrad.no
N-0032 OSLO		
www.spraknamnden.se/nsr/NSR.html		

Klarspraksgruppen

Justitiedepartementet	telefon	+46-(0)8-405 46 84
SE-103 33 STOCKHOLM	telex	+46-(0)8-20 27 34
e-post: klarsprak@justice.ministry.se		
www.regeringen.se/info_rosenbad/departement/klarsprak/klarspraksgruppen.html		